

Sygn. akt I CSK 673/17

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku T.Ł. i W.Ł.
przy uczestnictwie P.Ł. i Miasta W.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 marca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika Miasta W.
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 13 kwietnia 2017 r., sygn. akt V Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uczestnik - Miasto W. wniosło skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 13 kwietnia 2017 r. Sąd Okręgowy oddalił jego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 17 maja 2016 r., jednocześnie Sąd ten zmienił częściowo zaskarżone orzeczenia doprecyzowując je w ten sposób, że stwierdził, iż W.Ł. w 4/6 części, T.Ł. i P.Ł. po 1/6 części nabyli przez zasiedzenie z dniem 27 maja 2005 r. prawo własności nieruchomości położonej w W. przy ulicy W. [...] oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr [...] z obrębu [...] o powierzchni 8 m², dla której Sąd Rejonowy dla W. Wydział VII Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr [...].

Wnioskodawcy W.Ł. i T.Ł. wystąpili o stwierdzenie nabycia przez nich przez zasiedzenia tej nieruchomości. Sąd Okręgowy uznał, że posiadanie wnioskodawców miało charakter samoistny poczynszy od lat pięćdziesiątych XX wieku i stan ten nie uległ zmianie pomimo podziału działek w latach 60., a następnie zbycia części nieruchomości i ustanowienia użytkowania wieczystego co do jednej z działek. W ocenie Sądu Okręgowego możliwe było stwierdzenie zasiedzenia tej części nieruchomości, co do której nie ustanowiono użytkowania wieczystego.

Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wniósł uczestnik - Miasto W., zaskarżając je w całości. W skardze opartej na pierwszej podstawie kasacyjnej zarzucił naruszenie art. 172 k.c. w zw. z art. 336 k.c. We wnioskach skarżący domagał się zmiany zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie wniosku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, umożliwia także uchylenie orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Nie będąc ogólnie dostępnym środkiem zaskarżenia orzeczeń umożliwiającym, rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej, poddawana jest wstępnej ocenie w ramach tzw. przedsądu, ustanowionej w art. 398⁹ k.p.c., mającej za cel zbadanie, czy spełnia

przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi wystąpieniem przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Jego zdaniem w sprawie zachodzi potrzeba wykładni art. 172 k.c. w zw. z art. 336 k.c. w celu określenia charakteru posiadania byłych właścicieli gruntów warszawskich w okresie, gdy został złożony wniosek w trybie art. 7 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy - do czasu rozpoznania tego wniosku w trybie przewidzianym prawem. W uzasadnieniu wskazał też na wątpliwości co do charakteru posiadacza, który łączy korzystanie z gruntu nie będącego jego własnością z użytkowaniem wieczystym reszty tego gruntu.

Odwołanie się do przesłanki potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości interpretacyjne, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11; z dnia 4 kwietnia 2012 r., III SK 39/11; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11, niepublikowane). Skarżący powołuje się na stanowisko wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1971 r. (III CZP 99/70, OSNC 1972/2/22), przyjmujące, że były właściciel miał w tym okresie status posiadacza zależnego, a nie samoistnego. W orzecznictwie pogląd ten został już jednak poddany krytyce i zmieniony. Obecnie za utrwaloną i nie budzącą wątpliwości doktrynalnych uznać można koncepcję, że posiadacz taki, jeżeli nadal władał nieruchomością z zamiarem właścicielskim, pozostawał jej posiadaczem samoistnym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2006 r., I CK 233/05, OSNC 2006/10/173; z dnia 5 grudnia 2007 r., I CSK 300/07, OSNC-ZD 2008/3/91 i z dnia 11 lutego 2010 r., I CSK 322/09, nie publ.).

W judykaturze został też już wyrażony pogląd, że samo ustanowienie użytkownika wieczystego na gruncie pozostającym w samoistnym posiadaniu osoby trzeciej nie powoduje przerwy biegu terminu zasiedzenia, jeżeli ustanowienie tego prawa nie spowodowało zmiany w sposobie władania nieruchomością (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2016 r., I CSK 689/15, OSNC 2017, nr 7-8, poz. 87; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2008 r., V CSK 383/07, OSNC-ZD 2008, nr D, poz. 106). Ustalenia faktyczne dokonane w sprawie wskazują, że po ustanowieniu użytkownika wieczystego sposób korzystania przez wnioskodawców z nieruchomości nie uległ zmianie.

W związku z tym uznać należy, że wskazana przez skarżącego podstawa przyjęcia jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Okoliczności sprawy nie wskazują również, aby wystąpiły inne przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.